

کلید سوال

نمره به عدد	نمره به حروف	نمره اول
		تجدید نظر

الف) مبانی تحلیل متن و تاریخ ادبیات و یک شناسی (۴ نمره)

درستی یا نادرستی موارد زیر را مشخص کنید

الف - چشیدن مزه تند یک خوراکی را می توان یک «متن دانست

ب - بررسی متن از دید مسائل علم بیان و ترکیبات و قواعد دستوری به ترتیب مربوط به فکرم و ادبی و زیبایی آند

پ - پیش از خوانش متن نگاهی کلی به متن از آغاز تا انجام برای کشف معنی و آهنگ ، ضروری است

ت - پس از برافتادن طاهریان ، سامانیان نخستین دولت اسلامی ایران بودند

ث - زبان پهلوی ، زبان رسمی دوران سامانی بود و آن را «فارسی میانه» نامیده اند

ج - زبان پارسی ، در دوره اشکانیان رایج بود و تا اواخر دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان تألیف می شده است

۲ رایج ترین انواع شعر فارسی در قرن چهارم و پنجم چه بودند؟ (۳ مورد)

۳ «پدر شعر فارسی» عنوان کدام شاعر پرسی گو است؟

۴ از اندرزنامه های مشهور زبان پهلوی دو کتاب نام ببرید که اصل پارسی داشته باشند

۵ تاریخ مفصلی را که محمد بن جریر طبری ، تحت عنوان «.....» به زبان عربی نوشته بود ، چه کسی به فارسی برگرداند؟

ب) موسیقی شعر (۴ نمره)

۶ چه نوع وزن و آهنگی با رجایی فضای شعر زیر را غنی تر کرده است؟

زمین آمد از ستم اسپان به جوش به ابر اندر آمد فغان و خروش

۷ به ادراکی که از احساس نظم حاصل می شود ، چه می نامند؟

۸ دوسروده زیر را از نظر عواطف حس و حال حاکم بر آن ها مقایسه کنید

الف) ای نفس خرم باد صبا از بر یار آمده ای مر حبا

فاغله شب ، چه شنیدی ز صبح مرغ سلیمان ، چه خبر از سبا؟

ب) زین درد خون گریخت سپهر ستاره هم خون گشت ، قلب لعل و دل سنگ خار هم

بر سر زند از آتم زاده بتول تنها همین نه مریم و حاجر ، که ساره هم

۹- برترتیب تعداد مصوت ها و مصوت های بیت زیر را بگویند  
 مرخان دلم را که این مرغ وحشی زبانی که برخواست مشکل نشیند

۱۰- هر یک از واج های "و"، "ی" و "ه" در واژه های زیر نمایندگی مصوت اند یا مصوت؟ مشخص کنید  
 الف) میخانه ← ی / ... ه / ...  
 ب) جواهر ← و / ...  
 پ) کلاه خود ← ه / ... و / ...  
 ت) بیت ← ی / ...

۱۱- مصراع های بیت زیر را به چهار بخش تقسیم دهنده آن تجزیه کنید و نشانه های مخصوص چهار بخش را بگذارید  
 گل در بروی در کف و معشوق به کام است سلطان جهانم به چنین روز غلام است

پ) زیبایی شناسی (۴ نمره)

۱۲- کدام آرایه بدیع لفظی بر زیبایی بیت زیر افزوده است؟ دلیل خود را بنویسید  
 شهری که شه و شهنه و شیخس همه مستند شاهد شکنند نیشه که بیم عملی نیت

۱۳- کدام یک از دو بیت زیر را نمی توان گفت "واژه آرای" دارد؟ دلیل خود را بیان کنید  
 الف) پس هستی من ز هستی او است تا هستم و هستت دارمش دوست  
 ب) خرامان بشد سوی آب روان چنان چون شده باز جوید روان

۱۴- واج آرای کدام یک از ابیات زیر برجسته تر است؟ دلیل خود را بنویسید  
 الف) ز گلچینان باغ آرزوی کیستم یارب پر طاووس دارد گرد دامانی که من دارم  
 ب) نرگس هست بخاوش کن مردم دارش خون عاشق به قدح گر بخورد نوشش باد

۱۵- سجع ها را در عبارات های زیر بیابید و نوع آن ها بنویسید  
 الف) نام او راحت روح است و پیغام او مفتاح فتوح  
 ب) دانم که ترا در مودت این منظور علتی و بنای محبت بر زلتی نیت  
 پ) یاد دارم که در راه جوانی گذرد اشم به کوی و نظر به روی  
 ت) مایه او محتاج بودیم او به ما مشتاق بود

۱۶- نوع سجع دو واژه زیر را بنویسید و به جای واژه دوم، واژه ای بگذارید که بالاترین ارزش موسیقایی را در میان سجع ها داشته باشد  
 آید ..... شاید

ت) کالبد شکافی نظم و نثر (۴ نمره)

سروده زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

گوجه دانی که نشوند، بگوی  
 هر چه دانی ز نیک خواهی و پند  
 زود باشد که خیره سر، بینی  
 به دو پای او فاده اندر بند  
 دست بردستی می زند که دروغ  
 شنیدم حدیث دانشمند

- الف - سروده را در قلمرو فکری بررسی کنید  
 ب - یک کنایه بیابید و مفهوم کنایه آن را بیان کنید  
 پ - در قلمرو زبانی به یک مورد اشاره گردد  
 ت - نوع ادبی سروده را تعیین کنید

متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

جنازه ای را به راهی می برند . در روشی با سپر بر سر راه ایستاده بودند ، پسر از پدر پرسید که بابا در اینجا چیست ؟  
 گفت : آدمی . گفت : کجایش می برند ؟  
 گفت : به جایی که نه خوردنی باشد و نه پوشیدنی ، نه نان و نه آب و نه هیزم نه آتش نه زردنه سیم ، نه بوریا  
 نه کلیم . گفت : بابا مگر به خانه ماش می برند ؟  
 « رساله دلگشا - عبیدزاکانی »

- الف - آیا این نوشته دارای سجع است ؟ دلیل بیاورید  
 ب - آیا می توان این نوشته را دارای طنز دانست ؟  
 پ - در قلمرو زبانی موردی را نشان دهید  
 ت - در قلمرو فکری آن را بررسی کنید

مجموع نمره ۲۰

برکام باشید



**طی سوال**

نمره به عدد	نمره به حروف
نمره اول	
تجدید نظر	

الف) مبانی تحلیل متن و تاریخ ادبیات و یک شناسی (۴ نمره)

درستی یا نادرستی موارد زیر را مشخص کنید

- ۲۵ الف - چشیدن مزه تمد یک خوراکی را می توان یک « متن دانست »
- ۲۵ ب - بررسی متن از دید مسائل علم بیان و ترکیبات و قواعد دستوری به ترتیب مربوط به قلمرو ادبی و زمانی اند.
- ۲۵ پ - پیش از خوانش متن نگاهی کلی به متن از آغاز تا انجام برای کشف معنی و آهنگ، ضروری است
- ۲۵ ت - پس از برافتادن طاهریان، سامانیان نخستین دولت اسلامی ایران بودند.
- ۲۵ ث - زبان پهلوی، زبان رسمی دوران سامانی بود و آن را « فارسی میانه » نامیده اند.
- ۲۵ ج - زبان پارسی، در دوره اشکانیان رایج بود و تا اواخر دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان تألیف شده است.

۲ رایج ترین انواع شعر فارسی در قرن چهارم و پنجم چه بودند؟ (۳ مورد) **مثنوی، مدحی، غنایی**

۳ « پدر شعر فارسی » عنوان کدام شاعر پارسی گو است؟ **رودکی**

۴ از اندرزنامه های مشهور زبان پهلوی دو کتاب نام ببرید که اهل پارسی دانستند. **درخت آسودگی، یادگار زبیران**

۵ تاریخ مفصلی را که محمد بن جریر طبری، تحت عنوان « **تاریخ البرشل و الجبلوک** » به زبان عربی نوشته بود، چه کسی به فارسی برگرداند؟ **ابوعلی بلخی**

ب) موسیقی شعر (۴ نمره)

- ۶ چه نوع وزن و آهنگی با رجای موسیقی فضای شعر زیر را غنی تر کرده است؟ **وزن و آهنگ کوبنده و کوتاه**
- ۷ زمین آمد از ستم اسپان به جوش به ابر اندر آمد فغان و خروش **به ابر اندر آمد فغان و خروش**
- ۷ به ادراکی که از احساس نظم حاصل می شود، چه می نامند؟ **وزن**
- ۸ دوسروده زیر را از نظر عواطف حسن و حال حاکم بر آن ها مقایسه کنید. **سوز غمت آهنگ مذون دی دارد**
- الف) ای نفس خرم باد صبا از بر یار آمده ای مر حبا **سوز غمت آهنگ مذون دی دارد**
- قافله توب، چه شنیدی ز صبح مرغ سلیمان، چه خبر از سبا؟ **اما سحر دم آهنگ آرام و غم انگیزی دارد**
- ب) زین درد خون گریبت سپرد ستاره غم خون گشت، قلب لعل و دل رنگ خاره غم **خون گشت، قلب لعل و دل رنگ خاره غم**
- بر سر زدند از آلم زاده بتول تنها همین نه مریم و هاجر، که ساره غم **تنها همین نه مریم و هاجر، که ساره غم**







نمره به عدد	نمره به حروف
نمره اول	
تجدید نظر	

ت) کالبد شکافی نظم و نثر (۴ نمره)

سروده زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

گوجه دانی که نشوند، بگوی  
هرچه دانی ز نیک خواهی و پند  
زود باشد که خیره سر، بینی  
به دو پای او فتاده اندر بند  
دست بردستی زنده که دروغ  
نشندیم حدیث دانشمند

الف - سروده را در قلمرو فکری بررسی کنید.

ب - یک کنایه بیابید و مفهوم کنایه آن را بیان کنید. خیره سر = لجاج باز و کتبخ ، او فتاده اندر بند = در فشار

پ - در قلمرو زبانی تم یک مورد اشاره گردد. زبان ساده دارد / یا هر توضیح مناسب دیگر

ت - نوع ادبی سروده را تعیین کنید.

متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

جنازه ای را به راضی می بردند. درویشی با پسر بر سر راه ایستاده بودند، پسر از پدر پرسید که بابا در این چیت؟  
گفت: آدمی. گفت: کجایش می برند؟

گفت: به جایی که نه خوردنی باشد و نه پوشیدنی، نه نان و نه آب و نه هیزم نه آتش نه زردنه نسیم، نه بویا  
نه گلیم. گفت: بابا مگر به خانه ماش می برند؟!

« رساله دلگشا - عبید زاکانی »

الف - آیا این نوشته دارای سجع است؟ دلیل بیاورید. آری چون کلماتی مانند خوردنی و پوشیدنی و ... سجع دارند

ب - آیا می توان این نوشته را دارای طنز دانست؟ آری بینی تیغ و درون مایه ای خنده دارد.

پ - در قلمرو زبانی موردی را نشان دهید. زبان ساده دارد / دستور مایه ای دیده می شود نه کجایش می برند / بویا و

ت - در قلمرو فکری آن را بررسی کنید.

شعر موزون و نثر و نثر است را با بیت نه نظر آفرین به زبان عام نشان داده است مجموع نمره ۲۰  
یا هر توضیح مناسب دیگر

برکام باشید